

СТРАДАЊЕ СВЕТОГ НОВОМУЧЕНИКА ГЕОРГИЈА

Новомученик Христов Георгије беше са Кипра: млад по годинама, леп по спољашњости, мудар по уму, цело-мудрен по владању. Оставивши свој завичај, он оде у Птолемаиду (у Палестини), и тамо ступи на службу као слуга код једног европског конзула. За кућу свога господара Георгије је куповао јаја код једне сиромашне Туркиње, која имаше одраслу кћер. На томе позавидеше њене комшинице Туркиње. И једнога дана када Георгије по обичају свом оде код те Туркиње да купи јаја, он затече њену кћер саму код куће. Комшинице Туркиње искористише ту прилику, дотрчаше и нададоше вику, оптужујући Георгија како је тобож обећао да се потурчи и узме за жену себи ту девојку. На њихову вику слеже се много агарјана, дохватише младог Георгија и одведоше у судницу, вичући што и жене и лажно оптужујући светог младића. Упитан од судије је ли истина то што на њега говоре, Георгије одговори слободно и јасно: Ја никада тако нешто не само нисам рекао него ни помислио; а ови ме из пакости клеветају; ја сам се родио хришћанин, и хришћанин хоћу да умрем.

Тада му стадоше обећавати огромне дарове, и почаст, и славу, али им све беше узалуд. Онда употребише разна мучења, али ни тиме не могаху придобити младог хришћанина, јер он беше чврст у вери Христовој. Због тога судија изрече против Георгија смртну пресуду. Тај дан беше петак. А из џамије што је крај мора, многи Турци беху изашли и стајаху разговарајући међу собом. Утом наиђоше са окованим у синцире светим мучеником, и прочиташе смртну пресуду пред овим Турцима.

Они стадоше ласкама и обећањима наговарати младог мученика да се потурчи. Но млади мученик их храбро изобличи. А Турци, увидевши да је Георгије непоколебљив у својој хришћанској вери, окружише га, и многи са откоченим пиштољима у рукама, викаху сложно: или да их послуша или ће на лицу места бити убијен. Међутим, храбри мученик Христов, подигнувши к небу усинцирене руке своје, узвикну громким гласом: Господе Исусе Христе, прими дух мој и удостоји ме Царства Твога!

Чувши то, Турци опалише пиштоље на мученика, и он се сруши на земљу. Онда Турци потегоше ножеве и сво тело мучениково избодоше. Утом изненада настаде страховита бура на мору и олуја; огромни таласи заплуснуше бедеме на којима лежаше тело светог мученика, и спраше свету крв његову; а престрављени Турци отрчаше и позваше хришћане, те ови дођоше и с побожношћу узеше свето тело мучениково, однесоше у цркву и тамо чесно погребеше. И бугра престаде, пошто као слушкиња послужи светом мученику. А после погребња чесног тела мученикова, Господ прослави светог мученика, и због његове божанствене вере учини и ово чудо: у току три ноћи појављиваше се огњени стуб који се пружаше од неба до светитељева гроба, и сав се град сијаше од преслатке светлости што се лила из тог огњеног стуба. И многа чудеса збиваху се, и збивају се, на гробу светог новомученика Георгија, у славу Оца и Сина и Светога Духа, једног Божанства и Царства, коме приличи свака слава, част и поклоњење, сада и увек и кроза све вевове. Амин.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРАВОСЛАВНИ ПРАЗНИЦИ

**СВЕТИ ВЕЛИКОМУЧЕНИК ГЕОРГИЈЕ - ЧУРЧЕВАН
ЖИВОНОСНИ ИСТОЧНИК**

Јн. 15, 17 - 16,2, зч. 52; Дан. 12, 1 - 11, зач. 29.

протојереј Александар Шаргунов
ДБРОВОЉНО МУЧЕНИШТВО

Живот свих светих, читаве Цркве повезан је са тајном Крста Господњег. И пре свега – живото мученика. Зато током целог Великог поста, усходећи ка Пасхи, ми се молимо, пре свега, мученицима, а нарочито торжествено 40 мученика Севастијских – ради сећања на то да нам се у време Свете Четрдесетнице даје могућност да сваки дан умиремо за грех и будемо исповедници Христове истине.

После Крстопоклоне недеље, Црква савршава спомен преподобног Јована Лествичника, игумана горе Синајске. У својој знаменитој књизи „Лествица“ (што значи – степенице) овај светитељ VII века говори нам о тридесет (по броју Христових година) степеника духовног усхођења. Хришћанин је дужан да дође до мере Христовог узраста, приопштавајући се ономе што је Христово. Бог је постао човеком, да би ми, по Његовој благодати, постали оним којим се Он јавља по Својој природи. Тако се савршава пењање по лествици која је у ствари Крст Христов. Ето тајне Крс-

та, мучеништва и све светости. Христос каже да нико од Њега не отима живот, већ га Он Сам даје. Светост и мучеништво се састоји у томе да се ми постепено и постојано усходећи лествицом врлине, нађемо способним, по дару Христовом и подобно Њему, да вољно прихватимо страдања и саму смрт, које нико не може избећи у овоме животу, и да би кроз трпљење, смирење и покајање скупили снагу да кажемо као Он: „Нико од нас не узима живот, него га ми сами дајемо“.

„Лествица“ – класика светоотачке литературе, духовне таблице у којима су сабране ризнице опитог богословља о подвигу преподобништва, расејане у изрекама светих од I-ог до XXI-ог века, јер хришћанин, у ма коме веку живео, распознаје једну исту Божанску и људску мудрост, једним истим Духом Светим. У кратком житију аве Јована Раитског, монах Данило каже да је од младости, заволевши Христа, „он принео себе као чисту и својевољну жртву Великом Архијереју – телом узашавши на Синајску, а душом на небеску гору. Преподобни Јо-

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

ван Лествичник, као и сви Свети оци, казива подвиг преподобништва добровољним мучеништвом. Свети Кипијан Картагински каже да постоји мучеништво црвено и мучеништво бело. Мучеништво црвено је када хришћанин приноси свој живот на жртву у врење гоњења за Христа. Мучеништво бело је када он делатном љубављу и састрадавањем савршава свој подвиг у време мира за Цркву.

Оци древне Православне ирске Цркве су говорили о томе да поред црвеног и белог мучеништва, постоји и зелено. Мучеништво црвено је када хришћанин прима у време гоњења смрт за Христа. Мучеништво бело је када се човек вољно одриче од онога што му је драже од свега на свету, да би постао страником и изгнаником на земљи, ради Христа. И мучеништво зелено, говорили су ови светитељи, је када човек подвизима поста, труда и молитве достиже ослобађање од свих греховних страсти. И ово је подвиг преподобништва. Није случајно да је у дан спомена преподобних, боја одежди код нас (када није пост) зелена. Подвиг преподобништва је подвиг који говори о тајни приопштавања Самоме Источнику живота – Светој Тројици. Сви ови видови мучеништва су у суштини исти.

Позната је прича о преподобном Антонију Великом (Египатском). Једном је он оставио пустињу, где се подвизавао постом и молитвом, и дошао у Александрију, зато што је тамо почело велико гоњење хришћана. Он је дошао из пустиње, где се молимо усамљен, да заједно са свим хришћанима сведочи о својој вери и подржи их у гоњењима, охрабри их у невољама и исповеди своју

спремност да подели њихову судбину, како каже Свети Атанасије Велики, писац његовог житија, да би својим унутрашњим, бескрвним мучеништвом, у све преостале дане живота, продужио тим истим путем.

И други пример. Један од древних подвижника причао је да, када је видео свога оца како прима подвиг мучеништва, то је отишао да се моли у пустињу, да би принео Господу уместо тога подвига, кога га Господ још није удостојио, молитвени подвиг и припремио себе за будућа страдања, ако започну нова гоњења. А ако таквих не буде – да Господ прими подвиг његове усамљене молитве као подвиг бескрвног мучеништва.

Када читамо „Лествицу“ преподобног Јована Лествичника, разумемо све што је у њој написано, и схватамо да је она написана за све хришћане. Преподобни Јован Лествичник говори о овоме овако:

„Неопходно је изабрати место и начин живота саобразно својем духовном стању“.

Господ уређује наш живот тако да ми усходимо по лествици савршенства, приопштавајући се мученицима, вољном страдању Господа, какав год начин живота да изаберемо: било то монаштво, било брак, било то какав други живот.

Када се савршава монашки постриг, духовник баца на под ножнице (маказе) и говори: „Узми ножнице и дај ми их“. Онај који се постригава подиже их и даје их својем духовном оцу. Ово се понавља три пута. Затим духовник говори: „Видиш чедо, нико те не принуђује, ти сам бираш овај крст“. Или као што каже Св. Петар Александријски (светитељ из XII века), нико не принуђу-

је монаха на ову „добровољну смрт“. Он се сам одриче од своје слободе, чинећи први акт добровољног мучеништва ради Христа, да би се приопштио Његовом Крсту.

То исто се догађа и у црквеном браку. Смисао овог тајанства је да ступајући у брак, супружници буду спремни да поделе међу собом и децом, коју Господ даје у овом благословеном браку, не само радост него и способност одсецања своје воље једног пред другим, без које не може бити истинске љубави. Реч је о оној истој жртвености.

Радост брака – то је радост Крста Христовог. Тако се и чита у молитви: „Да буде им дана радост коју је имала Јелена када је пронашла Часни Крст. И венци који украшавају главе ступајућих у брак, означавају победу Крста Христовог над свим греховним страстима. Истовремено они означавају венце мученика, зато што ступајући у брак вољно примају страдања и невоље којих ће неизбежно бити у браку. За време свршавања Свете тајне, женик и невеста три пута обилазе око аналоја, напред иде свештеник и Црква поје:

„Свјати мученици, добре страдаваше и венчавшесја, молитесја ко Господу, помиловтисја душам наших“. Ово је онај исти подвиг мучеништва.

Но постоји још један начин живота, када човек није ни у монаштву, ни у браку. Или се он лишава брака, или га уопште не остварује: не зато што би он хтео да читав живот проведе у девству, већ зато што га Господ лишава могућности да ступи у брак. Таквих људи у наше време је све више и више, нарочито у Цркви. Овде, као и у сваком подвигу мучеништва, мудрост се састоји у томе да се буде

способним да се овај невољни крст прими као вољни, чиме лишавање постаје добитком, и да би одсуство општења које се даје у браку, надокнадило општењем које човек може остварити у Цркви: учествовањем у богослужењима или у делима милосрђа, или другим послушањима у храму, бригом о болеснима. Овде се људско општење открива већ на новом нивоу, несравњиво више благодатним. Но, бива и неизбежних жалости, зато што усамљеност постаје понекад врло осетна, док човек не изађе из ње и уђе у исту заједницу (општења) са Богом и другим људима. Но, ништа вредно не постиже се без невоља. Као што каже преподобни Јован Лествичник, и ову мисао често понавља преподобни Серафим Саровски: „Где нема жалости, тамо нема спасења“.

Ниједан човек, ма каквим путем он ишао ка спасењу, не може избећи жалости: разочарења, губитак вољне особе, физичку или духовну бол, а све се садржи у томе како ми то прихватамо: као из руку Господњих, или се очајно противећи и тако уништавајући душу мрачним унијем. Или ћемо све примати са таквом пасивном покорношћу до губљења самих себе и олаком подвргавању сваком моралном „зомбирању“.

Ми треба да се научимо да примамо наше невоље, тако као да нам их даје Сам Господ. Нови благодатни живот и јест пут нашег духовног усхођења, који се без обзира на начин живота који бира човек, неизбежно јавља мучеништвом, то јест сведочанством о Крсту Христовом и сведочанством о Његовом васкрсењу.